

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK

Marktconsultatie Evaluatie en validatie vogeltrekmodel Noordzee

*Uitgegeven door
Informatie*

*Rijkswaterstaat WVL
Tim.Kievit@rws.nl*

Inhoud

1	Samenvatting 3
2	Vragen en gesprekspunten voor de Marktconsultatie 5
2.1	Vragen 5
3	Omvang opdracht 6
4	Procedure en vorm van marktconsultatie 7
4.1	Publicatie op TenderNed 7
4.2	Aanmelding door marktpartijen 7
4.3	Selectie van 4 geschikte partijen 7
4.4	Individuele gesprekken (1 op 1) met geselecteerde partijen 7
4.5	Uitkomst: Verslag van marktconsultatie 8
Bijlage A: Handout 'Schrijven voor openbaarheid' 9	
Bijlage B: Algemene voorwaarden van deze marktconsultatie 11	
Bijlage C: Tekst en richting uit handreiking marktconsultatie Pianoo 12	

1 Samenvatting

Vorbereiding aanbesteding

De windturbines op zee veroorzaken vogelsterfte tijdens de piekmoment van trek. Door windturbines op zee stil te zetten, op het moment dat er grote vogeltrek verwacht wordt, wordt het aantal vogelslachtoffers verminderd. Met dit doel is het project start-stop in het leven geroepen. Vanwege de energiemarkt dient 48 uur van te voren duidelijk te zijn of er grote vogeltrek verwacht wordt. Hiertoe is door de Universiteit van Amsterdam een voorspellingsmodel voor vogeltrek opgesteld. Dit model is opgesteld o.a met radardata van het windpark Luchterduinen. Op dit moment wordt het model aangepast aan de hand van nieuwe reeksen van deze data en ook reeksen van radardata van het windmolenparken Borssele.

Aanleiding marktconsultatie

RWS wilt met deze marktconsultatie weten welke partijen in de markt in staat zijn en ervaring hebben met het analyseren van radarbeelden en meteorologische data om het vogeltrekmodel mee te valideren.

Om het functioneren van het voorspellingsmodel vogeltrek te beoordelen en te bepalen of aanpassen van het model nodig is en wat voor aanpassingen aan het model nodig zijn is het volgende van belang:

- de resultaten van de voorjaars- en naarjarsmodel worden gevalideerd aan de hand van de radar data van het betreffende seizoen waarop voorspellingen betrekking hebben. Op deze manier wordt duidelijk wanneer bepaalde vogeltrekpieken hebben plaatsgevonden in het seizoen, hoe goed het model deze pieken heeft voorspeld v.w.b het voorkomen en het hoogte van de piek. Daartoe wordt gekeken hoe vaak een 'false positive' (een trekpiekvoorspelling van het model op momenten waarop in de werkelijkheid geen trekpiek voorkwam) dan wel een 'false negative' (een voorspelling van het model dat er geen trekpiek wordt verwacht terwijl in de werkelijkheid wel een trekpiek voorkwam) resultaat voorkwam.

Belang: De uitvraag laten aansluiten op de mogelijkheden van de markt

De evaluatie en validatie van het model aan de hand van de radardata is een specialistisch werk dat de nodige kennis en ervaring met werken met radardata vereist. Het werk zal op termijn ook veranderen. Terwijl in het begin de radardata handmatig moet worden gefilterd en vergeleken met modeluitkomsten zal na verloop van tijd dit onderdeel worden geautomatiseerd door Rijkswaterstaat en zal dan vooral een ecologische duiding van de resultaten nodig zijn.

RWS wilt weten of de markt in staat is om de bovengenoemde werkzaamheden uit te voeren. Om deze reden wordt er een marktconsultatie georganiseerd.

Marktconsultatie

De informatie uit de marktconsultatie zal met name als input dienen voor de opdrachtspecificatie en aanbiedingsstrategie van de nieuwe Europese Aanbesteding. De planning is dat het nieuwe raamcontract medio 2023 start.

Disclaimer

Daarbij moet wel expliciet aangehaald worden dat Rijkswaterstaat in geen geval verplicht is na deze marktconsultatie een aanbesteding op te starten of dat aangemelde of deelnemende partijen hier rechten uit kunnen ontleenen.

2 Vragen en gesprekspunten voor de Marktconsultatie

2.1 Vragen

De onderstaande vragen geven een beeld welke punten inzichtelijk moeten worden gemaakt tijdens de marktconsultatie.

Centrale vraag:

Hoe goed zijn de voorspellingen van het vogeltrekmodel ten opzichte van het werkelijk optredende vogeltrek?

Primaire vragen: inhoudelijke ideeën toetsen

De evaluatie en validatie van het model moet de onderstaande vragen beantwoorden.

- Komt de door het model voorspelde vogeltrek overeen met de daadwerkelijk gemeten vogeltrek, zowel wat betreft tijd als hoogte van de vogeltrek?
- Hoe vaak vindt er een false negative plaats? (het model voorspelt geen trek, terwijl er wel trek is)?
- Hoe vaak vindt een false positive plaats? (het model voorspelt vogeltrek, maar er trad geen vogeltrek op)
- Wat zijn de mogelijke oorzaken van de false negatives of de false positives voorspellingen?
- Hoe kunnen we met deze kennis, false negatives en false positives voorkomen?
- Hoe groot was de invloed van de weersvoorspellingen op de juistheid van de modelvoorspellingen?
- Is er veel ruimtelijke variatie in de waargenomen trek?
- Zo ja, voor welke locatie voorspelde het model het beste?

3 Omvang opdracht

Het werk zal voor drie jaar worden uitbesteed. In het eerste jaar zal de analyses van radardata en het model vooral door de opdrachtnemer gebeuren. In de periode daarop zal Rijkswaterstaat een deel van de vergelijking van de data automatiseren waardoor vooral in deze periode de opdrachtnemer de ecologische analyse moet uitvoeren.

De werkzaamheden die daartoe uit moeten worden gevoerd worden hieronder beschreven:

- Validatie van de modeluitkomsten in relatie tot de radardata
- Validatie van de modeluitkomsten in relatie tot inschattingen van het expertteam
- Vergelijking van de modeluitkomsten met EMCWF in relatie tot de modeluitkomsten met ERA5
- Analyse van de modeluitkomsten en radardata in relatie tot de door LNV gekozen 'voorlopige' threshold en een vertaling van de door LNV gekozen 'voorlopige' threshold naar een voor het voorspellingsmodel vergelijkbare en werkbare threshold
- Opstellen van verbeteruggesties voor het model.

Deze werkzaamheden zullen ten minste voor de trekseizoenen voorjaar en najaar 2023 plaats moeten vinden. De opdrachtgever werkt aan de automatisering van de vergelijking van de datastromen maar een ecologische beoordeling en duiding van de resultaten op basis van deze vergelijking zal ook in de daaropvolgende jaren plaats moeten vinden.

De evaluatie en validatie van het model aan de hand van de radardata is een specialistisch werk dat de nodige kennis en ervaring met werken met radardata vereist. Om deze werkzaamheden uit te kunnen voeren heeft de opdrachtnemer aantoonbare ervaring moeten hebben met het werken met radars, analyseren van radardata, analyseren van weerdata, het kunnen programmeren van een vergelijking van de datastromen van het model en radardata. Verder heeft de opdrachtnemer aantoonbare ervaring moeten hebben voor het kunnen duiden van de ecologische betekenis van de analyseresultaten.

Het werk zal op termijn ook veranderen. Terwijl voor het voorjaars en najaarstrek 2023 de radardata handmatig moet worden gefilterd en vergeleken met modeluitkomsten zal na verloop van tijd dit onderdeel worden geautomatiseerd door Rijkswaterstaat en zal dan vooral een ecologische duiding van de resultaten nodig zijn.

Bovengenoemde bouwstenen maken deel uit van de voorgenomen aanbesteding. Daarnaast zijn er nog een aantal bouwstenen die door RWS zelf worden uitgevoerd. Tijdens het onderzoek is er naast de concrete bouwstenen sprake van een intensieve samenwerkingsrelatie met RWS.

4 Procedure en vorm van marktconsultatie

4.1 Publicatie op TenderNed

RWS kiest voor een open marktconsultatie via TenderNed voor de algehele Nederlandse en Europese markt. Zo wordt een zo breed mogelijk publiek aangetrokken om zo een optimale dekking van de relevante markt te bereiken.

4.2 Aanmelding door marktpartijen

In principe kan iedere Nederlandse en Europese partij die gebruik maakt van TenderNed of Tenders Electronic Daily zich aanmelden doormiddel van het aanmeldingsformulier.

Wij willen nogmaals duidelijk maken dat de consultatie een vrijblijvend karakter heeft (meedoen aan de marktoriëntatie verplicht nergens toe) en er geen rechten aan ontleend kunnen worden (kan niet leiden tot enig voor- of nadeel in de aanbestedingsprocedure), mocht er een aanbestedingsprocedure volgen.

4.3 Selectie van 4 geschikte partijen

De resources van Rijkswaterstaat zijn beperkt en gelimiteerd en het zou een disproportionele belasting leggen op de organisatie om met iedere aanmelding een individueel gesprek aan te gaan. Daarnaast wenst Rijkswaterstaat eventuele deelname en transactiekosten voor de markt in algemene zin te beperken. Derhalve zal Rijkswaterstaat in gesprek gaan met 4 geselecteerde leveranciers. Aangezien er geen rechten ontleend kunnen worden aan de consultatie, maar ook omdat geen gewin of financieel voordeel behaald kan worden aan deze procedure, ziet Rijkswaterstaat geen noodzaak om een uitgebreide selectie en beoordelingsmethodiek toe te passen en te werken met een eventuele ranking om de 4 partijen te selecteren die op gesprek komen.

Van de partijen die zich aanmelden wordt gevraagd om doormiddel van het aanmeldingsformulier de gevraagde gegevens in te vullen.

De commissie die de 4 meest geschikte partijen selecteert bestaat uit dezelfde personen die de gesprekken gaan voeren. Indien u niet geselecteerd bent voor deelname aan de individuele gesprekken dan kunt via het volgende email adres een vraag indienen voor een toelichting: Tim.Kievit@rws.nl

4.4 Individuele gesprekken (1 op 1) met geselecteerde partijen

De individuele gesprekken vinden plaats via Microsoft teams. Bij acceptatie voor de marktconsultatie zal u een link ontvangen met Teams. De gesprekken via Teams worden opgenomen door RWS.

De individuele gesprekken vinden plaats op na afstemming tussen beide organisaties.

4.5 Uitkomst: Verslag van marktconsultatie

Rijkswaterstaat wenst met de verkregen informatie van marktpartijen in de toekomst een toegespitste aanbestedingsprocedure en bijpassende vraagspecificatie oftewel programma van eisen samen te stellen dat het beste past bij de behoefte om RWS te helpen naar het proactieve niveau te komen.

Om geen van de partijen tijdens de Europese aanbesteding te benadelen of dat het kan leiden tot enig voor- of nadeel in een eventuele aanbestedingsprocedure, heeft Rijkswaterstaat ervoor gekozen het verslag van de marktconsultatie te delen met alle partijen die zich aanmelden en geschikt zijn voor de Europese aanbesteding, ongeacht of zij op gesprek zijn geweest of niet.

In het verslag zullen geen commerciële gegevens of bedrijfsspecifieke gegevens gedeeld worden. In het verslag wordt de richting en vorm van het onderzoek op hoofdlijnen beantwoord. Dit houdt in dat niet iedere vraag op detailniveau beantwoord worden.

Bijlage A: Handout 'Schrijven voor openbaarheid'

De Rijksoverheid maakt haar onderzoeken openbaar. Dat betekent dat hier tijdens het schrijven al rekening mee gehouden moet worden ('Open by desing').

Controleer of het rapport antwoord geeft op de onderzoeksvraag: niet meer en niet minder

- ✓ Bij een onderzoek komen vaak bevindingen naar boven die heel interessant zijn, maar niet relevant voor de onderzoeksvraag. Twijfelt u of u deze bevindingen in het rapport opneemt? Neem dan contact op met de opdrachtgever om te overleggen of de betreffende bevindingen toegevoegd kunnen worden of niet.

Houd in de formulering rekening met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) – dit voorkomt dat persoonsgegevens onleesbaar gemaakt moeten worden

- ✓ Stel altijd de vraag: wat is het doel van het gebruik van persoonsgegevens. Is er een grondslag om persoonsgegevens in het rapport op te nemen?
- ✓ Gebruik niet meer persoonsgegevens dan strikt noodzakelijk
- ✓ Maak waar mogelijk, persoonsgegevens anoniem. Denk hierbij aan termen als 'betrokkenen', 'woordvoerder' en 'contactpersoon'
- ✓ Zijn beide bovenstaande opties niet mogelijk en is het gebruik van de persoonsgegevens echt noodzakelijk? Label dan de persoonsgegevens, zodat ze makkelijk onleesbaar gemaakt kunnen worden
- ✓ Breng iemand op de hoogte als u zijn of haar persoonsgegevens opneemt in het rapport (zeker indien dit mogelijk de persoonlijke levenssfeer kan schaden)

Houd rekening met eigendomsbepalingen – denk aan portretrecht/auteursrecht/merkrecht/copyright

- ✓ Gebruik alleen bronnen zonder copyright of waarvan u zelf de rechten heeft
- ✓ Bij geavanceerd zoeken onder 'afbeeldingen' in Google is het mogelijk te filteren op 'gebruiksrechten' (te vinden onder het kopje 'instellingen')

☑ **Bedenk van tevoren welke passages op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB) al dan niet openbaar gemaakt mogen worden** – label deze of beschrijf ze apart, door ze bijvoorbeeld op te nemen in een bijlage in plaats van de hoofdtekst

- ✓ De WOB-uitzonderingsgronden zijn [hier](#) online te vinden (WOB art.10 en 11).

☑ **Gebruik taal die voor elke burger goed te begrijpen is** – zie ook 'Direct Duidelijk', de campagne voor heldere overheidscommunicatie, <https://directduidelijk.nl/>

- ✓ Verplaats uzelf in de doelgroep
- ✓ Gebruik alleen woorden die veel voorkomen, niet te lang zijn en een letterlijke betekenis hebben. Gebruik alleen jargon als de doelgroep dat verlangt
- ✓ Houd een gemiddelde zinslengte van liefst 10, maximaal 15 woorden aan. Houd zinnen persoonlijk, actief en zo eenvoudig mogelijk. Alinea's bestaan uit maximaal 10 tot 15 zinnen of ongeveer 100 woorden. Ze zijn voorzien van duidelijke kopjes
- ✓ Ter illustratie: Rijksoverheid.nl hanteert taalniveau B1. Voor teksten op taalniveau B1 is het extra belangrijk dat de opbouw logisch is, de samenhang optimaal en de belangrijkste boodschap vooraan staat. Handige tools om te controleren of een tekst of woord geschikt is voor taalniveau B1 zijn te vinden op de volgende sites: <https://www.ishetb1.nl/>
<https://www.zoekeenvoudigewoorden.nl/>

Waarom openbaar?

Vertrouwen in de overheid

Samenleving denkt en praat mee in beleid en uitvoering overheid

Gelijkwaardige informatiepositie

Verantwoording afleggen

Verplichting

Voorbeelden van schrijven voor openbaarheid

Bij bepaalde rapporten binnen de rijksoverheid worden bewust geen interviewverslagen opgenomen. Als er uit een interview geciteerd wordt, is dit anoniem en een weergave van de feiten. Hier wordt dus direct al rekening gehouden met openbaarheid.

Bij een aantal provincies en gemeenten worden momenteel niet alleen de besluitenlijsten van Gedeputeerde Staten en de Gemeenteraad openbaar gemaakt, maar ook de achterliggende stukken / ambtelijke adviezen. Indien één van de uitzonderingsgronden van de Wet Openbaarheid Bestuur van toepassing is, worden deze passages voor intern gebruik gearceerd en bij plaatsing op de website uit het document gehaald.

Bijlage B: Algemene voorwaarden van deze marktconsultatie

- 1) Aan deze marktconsultatie zitten voor Rijkswaterstaat geen kosten verbonden.
- 2) Alle deelnemende partijen nemen geheel vrijwillig deel en delen hun ideeën en kennis kosteloos en voor toekomstig gebruik door Rijkswaterstaat.
- 3) Alle output die meegenomen wordt uit deze marktconsultatie kan Rijkswaterstaat gebruiken in een eventuele opvolgende aanbesteding.
- 4) Geen van de deelnemers kan rechten ontleen aan deze marktconsultatie
- 5) Deze marktconsultatie houdt onder geen beding in dat Rijkswaterstaat op enige wijze verplicht is bepaalde aangedragen informatie te gebruiken.
- 6) Deze marktconsultatie houdt onder geen beding in dat Rijkswaterstaat op enige wijze verplicht is om daadwerkelijk een aanbesteding voor incident- en veiligheidsonderzoek uit te voeren.
- 7) Geen van de deelnemende partijen zal deel uitmaken van het Rijkswaterstaat aanbestedingsteam of dan wel meeschrijven aan een eventueel opvolgende aanbesteding.

Bijlage C: Tekst en richting uit handreiking marktconsultatie Pianoo

Waarbij Rijkswaterstaat het volgende in acht neemt;

Een marktconsultatie is een geoorloofd en rechtmatig hulpmiddel bij het vaststellen van een optimale uitvraag. Natuurlijk moet een aanbestedende dienst zich bij een marktconsultatie houden aan de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht, maar verder stellen de Europese richtlijnen (Richtlijn 2004/18/EG en diens opvolger Richtlijn 2014/24/EU voor klassieke sectoren) en Nederlandse wetgeving (Aanbestedingswet 2012) geen specifieke (procedurele) eisen aan de marktconsultatie. In feite is een marktconsultatie daarmee vormvrij. U bent dus binnen de grenzen van de grenzen van de aanbestedingsbeginselen vrij en kunt zelf kiezen hoe u – voordat u gaat aanbesteden – de interactie met marktpartijen vorm geeft.

Een marktconsultatie is zowel voor de overheid als voor de marktpartijen vrijblijvend. Een aanbestedende dienst die geborgd heeft dat alle verstrekte informatie voor een ieder gelijk is, die partijen voldoende tijd geeft om een offerte uit te brengen, die geen voorkeur laat blijken en die van te voren goede afspraken maakt over vertrouwelijkheid van concurrentiegevoelige informatie kan tijdens een marktconsultatie in beginsel alle gewenste informatie uitwisselen. Zo worden ook de juridische risico's verminderd.

Voor aanvullende informatie zie:

<https://www.pianoo.nl/nl/document/5226/handreiking-marktconsultatie>
<https://www.pianoo.nl/sites/default/>